

Εγκώμια επιταφίου

Τό [πρωτότυπο κείμενο μέ τήν νεοελληνική απόδοση](#)

τοῦ Ὀμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Ἀνδρέα Θεοδώρου

Α΄ ΣΤΑΣΗ

<https://www.youtube.com/embed/lDD0Mj7M0oQ>

Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ, κατετέθης Χριστέ, καὶ Ἀγγέλων στρατιαὶ ἐξεπλήττοντο, συγκατάβασιν δοξάζουσαι τὴν σὴν.

Ἡ ζωὴ πῶς θνήσκεις; πῶς καὶ τάφῳ οἴκεις; τοῦ θανάτου τὸ βασίλειον λύεις δέ, καὶ τοῦ Ἄδου τοὺς νεκροὺς ἐξανιστᾷς.

Μεγαλύνομέν σε, Ἰησοῦ Βασιλεῦ, καὶ τιμῶμεν τὴν Ταφὴν καὶ τὰ Πάθη σου· δι' ὧν ἔσωσας ἡμᾶς ἐκ τῆς φθορᾶς.

Μέτρα γῆς ὁ στήσας, ἐν σμικρῷ κατοικεῖς, Ἰησοῦ παμβασιλεῦ τάφῳ σήμερον, ἐκ μνημάτων τοὺς θανέντας ἀνιστῶν.

Ἰησοῦ Χριστέ μου, Βασιλεῦ τοῦ παντός, τί ζητῶν τοῖς ἐν τῷ Ἄδῃ ἐλήλυθας; ἢ τὸ γένος ἀπολῦσαι τῶν βροτῶν;

Ὁ Δεσπότης πάντων, καθορᾶται νεκρός, καὶ ἐν μνήματι καινῷ κατατίθεται, ὁ κενώσας τὰ μνημεῖα τῶν νεκρῶν.

Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ, κατετέθης Χριστέ, καὶ θανάτῳ σου τὸν θάνατον ὤλεσας, καὶ ἐπήγασας τῷ Κόσμῳ τὴν ζωὴν.

Μετὰ τῶν κακούργων, ὡς κακοῦργος Χριστέ, ἐλογίσθης δικαίων ἡμᾶς ἅπαντας, κακουργίας τοῦ ἀρχαίου πτερνιστοῦ.

Ὁ ὠραῖος κάλλει, παρὰ πάντας βροτούς, ὡς ἀνείδεος νεκρὸς καταφαίνεται, ὁ τὴν φύσιν ὠραίσας τοῦ παντός.

Ἄδης πῶς ὑποίσει, Σῶτερ παρουσίαν τὴν σὴν, καὶ μὴ θᾶπτον

συνθλασθείη σκοτούμενος, ἀστραπήσ φωτός σου αἴγλη ἐκτυφλωθείς;

Ἰησοῦ γλυκύ μοι, καὶ σωτήριον φῶς, τάφω πῶς ἐν σκοτεινῷ, κατακέκρυψαι; ὦ ἀφάτου, καὶ ἀρρήτου ἀνοχῆς!

Ἀπορεῖ καὶ φύσις, νοερά καὶ πληθύς, ἡ ἀσώματος Χριστέ τὸ μυστήριον, τῆς ἀφράστου καὶ ἀρρήτου σου ταφῆς.

ὦ θαυμάτων ξένων! ὦ πραγμάτων καινῶν! ὁ πνοῆς μοι χορηγὸς ἄπνους φέρεται, κηδευόμενος χερσὶ τοῦ Ἰωσήφ.

Καὶ ἐν τάφω ἔδυσ, καὶ τῶν κόλπων Χριστέ, τῶν πατρῶων οὐδαμῶς ἀπεφοίτησας· τοῦτο ξένον καὶ παράδοξον ὁμοῦ.

Ἀληθῆς καὶ πόλου, καὶ τῆς γῆς Βασιλεύς, εἰ καὶ τάφω σμικροτάτῳ συγκέκλεισαι, ἐπεγνώσθης πάση κτίσει Ἰησοῦ.

Σοῦ τεθέντος τάφω, πλαστουργέτα Χριστέ, τὰ τοῦ Ἄδου ἐσαλεύθη θεμέλια, καὶ μνημεῖα ἠνεώχθη τῶν βροτῶν.

Ὁ τὴν γῆν κατέχων, τῇ δρακὶ νεκρωθείς, σαρκικῶς ὑπὸ τῆς γῆς νῦν συνέχεται, τοὺς νεκροὺς λυτρῶν τῆς Ἄδου συνοχῆς.

Ἐκ φθορᾶς ἀνέβης, ἡ ζωὴ μου Σωτήρ, σοῦ θανόντος καὶ νεκροῖς προσφοιτήσαντος, καὶ συνθλάσαντος τοῦ Ἄδου τοὺς μοχλοὺς.

Ὡς φωτὸς λυχνία, νῦν ἡ σὰρξ τοῦ θεοῦ, ὑπὸ γῆν ὡς ὑπὸ μόδιον κρύπτεται, καὶ διώκει τὸν ἐν Ἄδῃ σκοτασμόν.

Νοερῶν συντρέχει, στρατιῶν ἡ πληθύς, Ἰωσήφ καὶ Νικοδήμῳ συστεῖλαί σε, τὸν ἀχώρητον ἐν μνήματι σμικρῷ.

Νεκρωθείς βουλήσει, καὶ τεθεὶς ὑπὸ γῆν, ζωοβρύτα Ἰησοῦ μου ἐζώσας, νεκρωθέντα παραβάσει με πικρᾶ.

Ἥλλοιοῦτο πᾶσα, κτίσις πάθει τῷ σῶ· πάντα γὰρ σοι Λόγε συνέπασχον, συνοχέα σε γινώσκοντα παντός.

Τῆς ζωῆς τὴν πέτραν, ἐν κοιλίᾳ λαβῶν, Ἄδης ὁ παμφάγος ἐξήμεσεν, ἐξ αἰῶνος οὓς κατέπιε νεκρούς.

Ἐν καινῷ μνημείῳ, κατετέθης Χριστέ, καὶ τὴν φύσιν τῶν βροτῶν ἀνεκαίνισας, ἀναστὰς θεοπρεπῶς ἐκ τῶν νεκρῶν.

Ἐπὶ γῆς κατήλθες, ἵνα σώσης Ἀδάμ· καὶ ἐν γῆ μὴ εὐρηκῶς τοῦτον Δέσποτα, μέχρις Ἄδου κατελήλυθας ζητῶν.

Συγκλονεῖται φόβῳ, πᾶσα Λόγε ἡ γῆ, καὶ Φωσφόρος τὰς ἀκτῖνας ἀπέκρυσσε, τοῦ μεγίστου γῆ κρυβέντος σου φωτός.

Ὡς βροτὸς μὲν θνήσκεις, ἐκουσίως Σωτήρ, ὡς θεὸς δὲ τοὺς θνητοὺς ἐξανέστησας, ἐκ μνημάτων καὶ βυθοῦ ἀμαρτιῶν.

Δακρυρρόους θρήνους, ἐπὶ σὲ ἡ Ἄγνη, μητρικῶς ὣς Ἰησοῦ ἐπιρραίνουσα, ἀνεβόα· Πῶς κηδεύσω σε Υἱέ;

Ὡσπερ σίτου κόκκος, ὑποδὺς κόλπους γῆς, τὸν πολύχουν ἀποδέδωκας ἄσταχυν, ἀναστήσας τοὺς βροτοὺς τοὺς ἐξ Ἀδάμ.

Ἐπὶ γῆν ἐκρύβης, ὡσπερ ἥλιος νῦν, καὶ νυκτὶ τῇ τοῦ θανάτου κεκάλυψαι· ἀλλ' ἀνάτειλον φαιδρότερον Σωτήρ.

Ὡς ἡλίου δίσκον, ἡ σελήνη Σωτήρ, ἀποκρύπτει, καὶ σὲ τάφος νῦν ἔκρυσεν, ἐκλιπόντα τοῦ θανάτου σαρκικῶς.

Ἡ ζωὴ θανάτου, γευσασμένη Χριστός, ἐκ θανάτου τοὺς βροτοὺς ἠλευθέρωσε, καὶ τοῖς πᾶσι νῦν δωρεῖται τὴν ζωὴν.

Νεκρωθέντα πάλαι, τὸν Ἀδὰμ φθονερῶς, ἐπανάγεις πρὸς ζωὴν τῇ νεκρώσει σου, νέος Σῶτερ ἐν σαρκὶ φανεῖς Ἀδάμ.

Νοεραὶ σε τάξεις, ἠπλωμένον νεκρόν, καθορῶσαι δι' ἡμᾶς ἐξεπλήττοντο, καλυπτόμεναι ταῖς πτέρυξι Σωτήρ.

Καθελών σε Λόγε, ἀπὸ ξύλου νεκρόν, ἐν μνημείῳ Ἰωσήφ νῦν κατέθετο· Ἄλλ' ἀνάστα σώζων πάντας ὡς θεός.

Τῶν Ἀγγέλων Σῶτερ, χαρμονὴ πεφυκῶς, νῦν καὶ λύπης τούτοις γέγονας αἷτιος, καθορώμενος σαρκὶ ἄπνους νεκρός.

Ἐψωθεὶς ἐν ξύλῳ, καὶ τοὺς ζῶντας βροτούς, συνυποῖς· ὑπὸ τὴν γῆν δὲ γενόμενος, τοὺς κειμένους δ' ὑπ' αὐτὴν ἐξανιστάς.

Ὡσπερ λέων Σῶτερ, ἀφύπνώσας σαρκί, ὡς τις σκύμνος ὁ νεκρὸς ἐξανίστασαι, ἀποθέμενος τὸ γῆρας τῆς σαρκός.

Τὴν πλευρὰν ἐνύγησ, ὁ πλευρὰν εἰληφώς, τοῦ Ἀδὰμ ἐξ ἧς τὴν Εὐὰν διέπλασας, καὶ ἐξέβλυσας κρουνοὺς καθαρτικούς.

Ἐν κρυπτῷ μὲν πάλαι, θύεται ὁ Ἄμνός· σὺ δ' ὑπαίθριος τυθεὶς ἀνεξίκακε, πᾶσαν κτίσιν ἀπεκάθηρας Σωτήρ.

Τίς ἐξεῖποι τρόπον, φρικτὸν ὄντως καινόν; ὁ δεσπόζων γὰρ τῆς Κτίσεως σήμερον, πάθος δέχεται, καὶ θνήσκει δι' ἡμᾶς.

Ὁ ζωῆς ταμίας, πῶς ὁράται νεκρός; ἐκπληττόμενοι οἱ Ἄγγελοι ἔκραζον· πῶς δ' ἐν μνήματι συγκλείεται θεός;

Λογχονύκτου Σῶτερ, ἐκ πλευρᾶς σου ζωὴν, τῇ ζωῇ τῇ ἐκ ζωῆς ἐξωσάση με, ἐπιστάζεις καὶ ζωοῖς με σὺν αὐτῇ.

Ἀπλωθεὶς ἐν ξύλῳ, συνηγάγω βροτούς· τὴν πλευρὰν σου δὲ νυγεὶς τὴν ζωὴν ζώοντα, πᾶσιν ἄφεσιν πηγάζεις Ἰησοῦ.

Ὁ εὐσχήμων Σῶτερ, σχηματίζει φρικτῶς, καὶ κηδεύει ὡς νεκρὸν εὐσχημόνως σε, καὶ θαμβεῖταιί σου τὸ σχῆμα τὸ φρικτόν.

Ἐπὸ γῆν βουλήσει, κατελθὼν ὡς θνητός, ἐπανάγεις ἀπὸ γῆς πρὸς οὐράνια, τοὺς ἐκεῖθεν πεπτωκότας Ἰησοῦ.

Κἂν νεκρὸς ὠράθης, ἀλλὰ ζῶν ὡς θεός, ἐπανάγεις ἀπὸ γῆς πρὸς οὐράνια, τοὺς ἐκεῖθεν πεπτωκότας Ἰησοῦ.

Κἂν νεκρὸς ὠράθης, ἀλλὰ ζῶν ὡς θεός, νεκρωθέντας τοὺς βροτούς ἀνεζώωσας, τὸν ἐμὸν ἀπονεκρώσας νεκρωτήν.

Ὡ χαρᾶς ἐκείνης! ὦ πολλῆς ἡδονῆς! ἧς περ τοὺς ἐν Ἄδῃ πεπλήρωκας, ἐν πυθμέσι φῶς ἀστράψας ζοφεροῖς.

Προσκυνῶ τὸ Πάθος, ἀνυμνῶ τὴν Ταφήν, μεγαλύνω σου τὸ κράτος Φιλάνθρωπε, δι' ὧν λέλυμαι παθῶν φθοροποιῶν.

Κατὰ σοῦ ῥομφαία, ἐστιλβοῦτο Χριστέ, καὶ ῥομφαία ἰσχυροῦ μὲν ἀμβλύνεται, καὶ ῥομφαία δὲ τροποῦται τῆς Ἐδέμ.

Ἡ Ἀμνὰς τὸν Ἄρνα, βλέπουσα ἐν σφαγῇ, ταῖς αἰκίσι βαλλομένη
ἠλάλαζε, συγκινοῦσα καὶ τὸ ποῖμνιον βοᾶν.

Κἂν ἐνθάπτη τάφῳ, κἂν εἰς Ἄδου μολῆς, ἀλλὰ Σῶτερ καὶ τοὺς
τάφους ἐκένωσας, καὶ τὸν Ἄδην ἀπεγύμνωσας Χριστέ.

Ἐκουσίως Σῶτερ, κατελθὼν ὑπὸ γῆν, νεκρωθέντας τοὺς βροτοὺς
ἀνεζώωσας, καὶ ἀνήγαγες ἐν δόξῃ πατρικῇ.

Τῆς Τριάδος ὁ εἷς, ἐν σαρκὶ δι' ἡμᾶς, ἐπονείδιστον ὑπέμεινε
θάνατον· φρίττει ἥλιος, καὶ τρέμει δὲ ἡ γῆ.

Ὡς πικρᾶς ἐκ κρήνης, τῆς Ἰούδα φυλῆς, οἱ ἀπόγονοι ἐν λάκκῳ
κατέθεντο, τὸν τροφέα μανναδότην Ἰησοῦν.

Ὁ Κριτῆς ὡς κριτός, πρὸ Πιλάτου κριτοῦ, καὶ παρίστατο καὶ
θάνατον ἄδικον, κατεκρίθη διὰ ξύλου σταυρικοῦ.

Ἀλαζὼν Ἰσραήλ, μαιφόνε λαέ, τί παθὼν τὸν Βαραββᾶν
ἠλευθήρως; τὸν Σωτῆρα δὲ παρέδωκας Σταυρῷ;

Ὁ χειρὶ σου πλάσας, τὸν Ἀδὰμ ἐκ τῆς γῆς, δι' αὐτὸν τῇ φύσει
γέγονας ἄνθρωπος, καὶ ἐσταύρωσαι βουλήματι τῷ σῶ.

Ὑπακούσας Λόγε, τῷ ἰδίῳ Πατρί, μέχρις Ἄδου τοῦ δεινοῦ
καταβέβηκας, καὶ ἀνέστησας τὸ γένος τῶν βροτῶν.

Οἴμοι φῶς τοῦ Κόσμου! οἴμοι φῶς τὸ ἐμόν! Ἰησοῦ μου ποθεινότατε
ἔκραζεν, ἡ Παρθένος θρηνηδοῦσα γοερῶς.

Φθονουργέ, φονουργέ, καὶ ἀλάστορ λαέ, κἂν σινδόνας καὶ αὐτὸ τὸ
σουδάριον, αἰσχύνθητι, ἀναστάντος τοῦ Χριστοῦ.

Δεῦρο δὴ μιανέ, φονευτὰ μαθητά, καὶ τὸν τρόπον τῆς κακίας σου
δειξόν μοι, δι' ὃν γέγονας προδότης τοῦ Χριστοῦ.

Ὡς φιλάνθρωπός τις, ὑποκρίνη μωρέ, καὶ τυφλὲ πανωλεθρότατε
ἄσπονδε, ὁ τὸ μύρον πεπρακῶς διὰ τιμῆς.

Οὐρανίου μύρου, ποίαν ἔσχες τιμὴν; τοῦ τιμίου τί ἐδέξω
ἀντάξιον; λύσσαν εὔρες καταρώτατε Σατάν.

Εἰ φιλόπτωχος εἶ, καὶ τὸ μύρον λυπῆ, κενουμένου εἰς ψυχῆς
ἰλαστήριον, πῶς χρυσῶ ἀπεμπολεῖς τὸν Φωταυγῆ;

Ὡ θεὲ καὶ Λόγε, ὦ χαρὰ ἡ ἐμή, πῶς ἐνέγκω σου ταφὴν τὴν
τριήμερον; νῦν σπαράττομαι τὰ σπλάγχνα μητρικῶς.

Τίς μοι δώσει ὕδωρ, καὶ δακρύων πηγὰς, ἡ θεόνυμφος Παρθένος
ἐκραύγαζεν, ἵνα κλαύσω τὸν γλυκύν μου Ἰησοῦν;

Ὡ βουνοὶ καὶ νάπαι, καὶ ἀνθρώπων πληθὺς, κλαύσατε καὶ πάντα
θρηνήσατε, σὺν ἐμοὶ τῆ τοῦ θεοῦ ἡμῶν Μητρί.

Πότε ἶδω Σῶτερ, σὲ τὸ ἄχρονον φῶς, τὴν χαρὰν καὶ ἡδονὴν τῆς
καρδίας μου; ἡ Παρθένος ἀνεβόα γοερῶς.

Κἂν ὡς πέτρα Σῶτερ, ἡ ἀκρότομος σύ, κατεδέξω τὴν τομὴν, ἀλλ'
ἐπήγασας, ζῶν τὸ ρεῖθρον, ὡς πηγὴ ὦν τῆς ζωῆς.

Ὡς ἐκ κρήνης μιᾶς, τὸν διπλοῦν ποταμόν, τῆς πλευρᾶς σου
προχεοῦσης ἀρδόμενοι, τὴν ἀθάνατον καρπούμεθα ζωήν.

Θέλων ὠφθης Λόγε, ἐν τῷ τάφῳ νεκρός, ἀλλὰ ζῆς, καὶ τοὺς
βροτοὺς ὡς προεῖρηκας, ἀναστάσει σου Σωτήρ μου ἐγερεῖς.

ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ

Ἐσύ, Χριστέ, ποὺ εἶσαι ἡ ζωὴ τῶν πάντων, κατατέθηκες σὲ τάφο,
καὶ οἱ ἐπουράνιες δυνάμεις γέμιζαν ἀπὸ ἔκπληξη, δοξάζουσαι τὴν
ἄφατη ταπείνωση καὶ συγκατάβασή σου.

Ἐσὺ ἡ ζωοπάροχη ἀρχὴ τοῦ κόσμου, μὲ ποιό τρόπο πεθαίνεις; Πῶς
κατοικεῖς σ' ἓνα μικρὸ τάφο; Μὲ τὴν ἄπειρή σου δύναμη
ἀφανίζεις τὸ βασίλειο τοῦ θανάτου καὶ ἀνασταίνεις τοὺς νεκροὺς
ποὺ κρατοῦνταν δέσμιοι στὸν ἄδη.

Σὲ δοξάζουμε, Ἰησοῦ βασιλέα, καὶ τιμοῦμε τὴν ταφὴ καὶ τὰ ἅγια
πάθη σου, γιατί μ' αὐτὰ μᾶς λύτρωσες ἀπὸ τὴν τυραννία τῆς
φθορᾶς.

Ἐσύ, ποὺ ἔστησες τὰ μέτρα πάνω στὰ ὁποῖα κτίστηκε ἡ γῆ,
κατοικεῖς, Ἰησοῦ παμβασιλέα, σὲ ἓνα μικρὸ μνημεῖο,

ἀνασταίνοντας μαζί σου τοὺς νεκροὺς ἀπὸ τὰ μνήματα.

Ἰησοῦ Χριστέ μου, ὁ βασιλιάς τοῦ παντός, τί ζητοῦσες ὅταν κατέβηκες στὸν ἄδη; Ἦ μήπως γιὰ νὰ ἐλευθερώσεις τὸ γένος τῶν θνητῶν;

Ὁ Δεσπότης ὅλων θεωρεῖται νεκρός, κείμενος σ' ἕναν καινούργιο τάφο, αὐτὸς ποὺ ἄδειασε (μὲ τὴν ἀνάστασή του) τὰ μνημεῖα τῶν νεκρῶν.

Ἐσύ, Χριστέ, ποὺ εἶσαι ἡ ζωὴ τῶν πάντων, κατατέθηκες σὲ τάφο καὶ μὲ τὸ θάνατό σου ἀφάνισες τὸ θάνατο καὶ ἔγινες γιὰ τὸν κόσμο πηγὴ ἀφθαρτῆς ζωῆς.

Μαζὶ μὲ τοὺς κακούργους συγκαταλέχθηκες καὶ σύ, Χριστέ, δικαιώνοντας (συγχωρώντας) ὅλους ἐμᾶς ἀπὸ τὴν κακουργία τοῦ ἀρχαίου ἀπατεώνα (τοῦ διαβόλου, ποὺ ἐλάκτισε τοὺς πρωτόπλαστους μὲ τὴν παρακοή).

Αὐτός, ποὺ ὑπερβαίνει σὲ ὁμορφιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, φαίνεται τώρα νεκρός μὲ ἄσχημη μορφή, ὁ θεὸς ποὺ στόλισε τὰ πάντα μὲ τόση ὁμορφιά.

Ὁ ἄδης πῶς θὰ ὑποφέρει, Σωτήρα μου, τὴ δική σου παρουσία καὶ δὲ θὰ συντριβεῖ γρήγορα σκοτεινιασμένος καὶ τυφλὸς ἀπὸ τὴ φωτεινὴ αἴγλη τῆς ἀστραπῆς τῆς θείας σου ἐνέργειας;

Ἰησοῦ, ποὺ εἶσαι τὸ γλυκὸ καὶ σωτήριο φῶς μου, πῶς εἶσαι τώρα κρυμμένος σὲ τάφο σκοτεινό; Ἦ πόσο ἄφατη κι ἀνέκφραστη εἶναι ἡ ἀνοχή σου γιὰ μᾶς!

Ἀποροῦν ἡ νοερὰ φύση καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀσωμάτων Δυνάμεων, Χριστέ, τὸ μυστήριό τῆς ἄφραστης καὶ ἄρρητης θείας σου ταφῆς.

Ἦ θαύματα ξένα καὶ παράδοξα! Ἦ πράγματα καινοφανῆ καὶ πρωτόγνωρα! Αὐτὸς ποὺ μοῦ ἔδωσε τὴν πνοή, τώρα εἶναι ὁ ἴδιος χωρὶς πνοή, κηδευόμενος ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Ἰωσήφ.

Καὶ στὸ μνήμα μπῆκες καὶ τῶν πατρικῶν σου κόλπων ποτὲ δὲν ἀποχωρίστηκες, Χριστέ. Αὐτὸ εἶναι ἀληθινὰ ξένο καὶ παράδοξο

μαζί.

Ἰησοῦ, σ' ὀλόκληρη τὴν κτίση φανερώθηκες ἀληθινὸς βασιλιάς καὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, παρὰ τὸ ὅτι ἔχεις κλειστεῖ σὲ ἓνα μικρότατο μνημεῖο.

Ὅταν ἐσύ, πλαστουργὲ Χριστέ, τέθηκες στὸν τάφο, τὰ θεμέλια τοῦ ἄδη σαλεύτηκαν καὶ ἀνοίχτηκαν τὰ μνημεῖα τῶν νεκρῶν.

Αὐτὸς ποὺ περικλείει τὴ γῆ στὴν παλάμη του, ἀφοῦ νεκρώθηκε κατὰ τὴ σάρκα του (τὸ σῶμα του) κρατεῖται κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, λυτρώνοντας τοὺς νεκροὺς ἀπὸ τὴν κράτηση τοῦ ἄδη.

Ἡ ζωὴ μου ἀνέβηκε (ἀπαλλάχτηκε) ἀπὸ τὴ φθορά, Σωτήρ, ὅταν ἐσύ ἀπέθανες καὶ ἐπισκέφθηκες τοὺς νεκρούς, συντρίψας τοῦ ἄδη τοὺς μοχλοὺς.

Σὰν λυχνάρι φωτὸς ἢ σάρκα (τὸ σῶμα) τοῦ Χριστοῦ τοποθετεῖται τώρα κάτω ἀπὸ τὸ μόδιο (κάδο ποὺ μετροῦν τὰ σιτηρὰ), κι ἀφανίζει τὰ σκοτάδια τῶν νεκρῶν στὸν ἄδη.

Τὸ πλῆθος τῶν νοερῶν στρατιῶν (οἱ ἀγγέλοι) τρέχει μὲ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ Νικόδημο νὰ σὲ βάλουν, τὸν ἀχώρητο, σ' ἓνα μνημα μικρό.

Νεκρωθεὶς μὲ τὴ θέλησή σου καὶ τεθεὶς κάτω ἀπὸ τὴ γῆ (στὸ μνημα), ἐσύ, Σωτήρ μου, ποὺ ἀναβλύζεις ζωὴ, σ' ἐμένα ποὺ νεκρώθηκα μὲ τὴν παράβασή μου, ἐνέσταξες νάματα ζωῆς.

Μὲ τὸ πάθος σου, Λόγε, ὀλόκληρη ἡ κτίση ἀλλοιώνετο (ἄλλαζε ὄψη) καὶ ὅλα ἔπασχαν μαζί σου, ἀναγνωρίζοντάς σε συνοχέα τοῦ παντὸς (αὐτὸν ποὺ συγκρατεῖ καὶ συνέχει τὰ πάντα).

Ὁ παμφάγος ἄδης, ὅταν δέχτηκε στὴν κοιλία του τὴν πέτρα τῆς ζωῆς (τὸν Χριστὸ), ἐξέρασε ὅλους ὅσους κατάπιε ἀπὸ παλαιά.

Σὲ καινούργιο τάφο κατατέθηκες, Χριστέ, καὶ τὴ φύση τῶν θνητῶν ἀνακαίνισες, ἀφοῦ ἀναστήθηκες ἐκ τῶν νεκρῶν θεοπρεπῶς.

Κατέβηκες στὴ γῆ, Κύριε, γιὰ νὰ σώσεις τὸν Ἀδάμ, καὶ ἐπειδὴ δὲν τὸν βρῆκες ἐκεῖ, κατῆλθες μέχρι τὸ σκοτεινὸ βασίλειο τοῦ

ἄδη, ἀναζητώντας αὐτόν.

Ὁλόκληρη ἡ γῆ συγκλονιζόταν ἀπὸ φόβο, Λόγε, καὶ ὁ ἥλιος τὶς ἀκτίνες του ἀπέκρυψε, μιᾶς καὶ τὸ μέγιστό σου φῶς κρύφτηκε κάτω ἀπὸ τὴ γῆ (τὸν τάφο).

Ὡς ἄνθρωπος μὲν ἐκούσια πεθαίνεις, Σωτήρ, ὡς θεὸς ὅμως ἀνέστησες τοὺς θνητοὺς ἀπὸ τὰ μνήματα καὶ ἀπὸ τὸ βάθος τῶν ἁμαρτημάτων τους.

Ἡ ἀγνή Μητέρα σου, ὡς Ἰησοῦ, σὲ ράντιζε μὲ θρήνους γεμάτους ἀπὸ δάκρυα, βοώντας· πῶς θὰ μπορέσω, Υἱέ μου, νὰ σὲ κηδεύσω;

Ὅπως ὁ κόκκος τοῦ σίτου θάβεται στοὺς κόλπους τῆς γῆς (γιὰ νὰ βλαστήσει μετὰ), ἔτσι κι ἐσύ, ἐνταφιασθεῖς, ἀπέδωσες πλουσιότατο στάχυν, ἀναστήσας ὅλους τοὺς βροτοὺς τοὺς ἐξ Ἀδάμ.

Κρύφτηκες κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, Σωτήρ, ὅπως κρύβεται ὁ ἥλιος, καὶ ἔχεις καλυφθεῖ τώρα ἀπὸ τὴ νύχτα τοῦ θανάτου· ὅμως ἀνάτειλε λαμπρότερα διὰ τῆς ἀναστάσεώς σου.

Ὅπως ἡ σελήνη ἀποκρύπτει τὸ δίσκο τοῦ ἡλίου (ὅταν συμβαίνει ἔκλειψη), ἔτσι καὶ Σένα ἔκρυψε τώρα ὁ τάφος καὶ ἔπαθες σωματικὴ ἔκλειψη διὰ τοῦ θανάτου σου.

Ὁ Χριστός, ποὺ εἶναι ἡ ζωὴ, ἀφοῦ γεύτηκε τὸ θάνατο, ἐλευθέρωσε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὸ θάνατο καὶ δώρησε σὲ ὅλους τὴ ζωὴ.

Τὸν Ἀδάμ, ποὺ παλαιὰ νεκρώθηκε ἀπὸ φθόνο (τοῦ διαβόλου), ἐπαναφέρεις στὴ ζωὴ μὲ τὴ νέκρωσή σου, Σωτήρ, ἀφοῦ φανερώθηκες στὴ σάρκα σου νέος ἐξ οὐρανοῦ Ἀδάμ.

Οἱ νοερὲς τάξεις τῶν ἀγγέλων, βλέποντάς σε ξαπλωμένο νεκρὸ γιὰ τὴ σωτηρία μας, γέμιζαν ἀπὸ ἔκπληξη, καλυπτόμενες μὲ τὶς φτεροῦγες τους, Σωτήρ.

Ἀφοῦ σὲ κατέβασε ἀπὸ τὸ ξύλο νεκρὸ, Λόγε, ὁ Ἰωσήφ σὲ κατέθεσε τώρα σὲ μνημεῖο. Ἄλλ' ἀνάστα καὶ σῶσε ὅλους ὡς θεός.

Σωτήρα μου, ἐσὺ ποὺ εἶσαι τῶν Ἀγγέλων ἡ χαρὰ, τώρα ἔγινες

αίτια λύπης γι' αὐτούς, πὺν σὲ βλέπουν νεκρὸ στὴ σάρκα σου, χωρὶς πνοή.

Μὲ τὴν ἀνύψωσή σου στὸ ξύλο, συνανύψωσες καὶ τοὺς ζῶντες βροτοὺς (ἀνθρώπους). Καὶ μὲ τὴν κατάθεσή σου κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, ἀνέστησες ὅσους ἦταν θαμμένοι σ' αὐτήν.

Ἄφοῦ κοιμήθηκες σωματικά, Σωτήρ, ὅπως κοιμᾶται ὁ λέων, σὰν μικρὸ λιοντάρι ἐγείρεσαι ἐσὺ ὁ νεκρός, ἀπορρίπτοντας τὴ γηρασμένη σάρκα σου (τὸ παθητὸ τῆς φύσεως).

Τρυπήθηκες τὴν πλευρὰ ἐσύ, ὁ ὁποῖος πῆρες τὴν πλευρὰ τοῦ Ἀδάμ καὶ ἐξ αὐτῆς διαμόρφωσες τὴν Εὐά, καὶ ἀνέβλυσες (ἀπὸ τὴν τρυπηθεῖσα πλευρά σου), νάματα καθαρτικὰ ἁμαρτιῶν.

Παλαιὰ μὲν ὁ πασχάλιος ἀμνὸς θυσιαζόταν στὰ κρυφά· ἐσὺ ὅμως, ἀνεξίκακε Σωτήρ, θυσιασθεῖς σὲ χῶρο ἀνοικτό, καθάρισες ὀλόκληρη τὴν κτίση ἀπὸ τὴν ἀσχήμια τῆς φθορᾶς.

Ποιὸς μπορεῖ νὰ περιγράψει τὴ φρικτὴ καὶ πράγματι καινοφανὴ συμπεριφορά; Αὐτὸς πὺν κυριαρχεῖ στὴν κτίση σήμερα δέχεται τὸ πάθος καὶ πεθαίνει γιὰ μᾶς (γιὰ τὴ σωτηρία μας).

Αὐτὸς πὺν κατέχει καὶ χειρίζεται τὴ ζωὴ πῶς παρουσιάζεται τώρα νεκρός; Ἐκραζαν οἱ ἄγγελοι ἐκπληττόμενοι· πῶς περιορίζεται σὲ μνημα ὁ θεός;

Ἀπὸ τὴν πλευρά σου, Σωτήρ μου, πὺν τρυπήθηκε ἀπὸ τὴ λόγχη, ἐπιστάζεις ζωὴ στὴ Ζωὴ (τὴν Εὐά), πὺν μὲ ἐξόρισε ἀπὸ τὴ ζωὴ (τοῦ Παραδείσου διὰ τῆς παρακοῆς της), καὶ μὲ ζωογονεῖς μαζί της.

Ὅταν ἀπλώθηκες στὸ ξύλο (τὸ σταυρὸ), μάζεψες κοντά σου τοὺς ἀνθρώπους· ὅταν δὲ τρυπήθηκες τὴ ζωήρρυτη πλευρά σου, πηγάζεις σὲ ὅλους ἄφεση ἁμαρτημάτων, Ἰησοῦ.

Ὁ εὐσχήμων (Ἰωσήφ), Σωτήρ μου, μὲ δέος ἐτοιμάζει τὸ νεκρὸ σῶμα σου καὶ σὲ κηδεύει εὐλαβῶς, μένοντας ἔκθαμβος ἀπὸ τὴ μορφὴ σου, πὺν ἐμπνέει θάμβος ἱερό.

Κατελθὼν μὲ τὴ βούλησὶ σου κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, ὡς θνητός, ἐπαναφέρεις ἀπὸ τὴ γῆ στὰ οὐράνια, ἐκείνους ποὺ ἐξέπεσαν ἀπὸ ἐκεῖ, Ἰησοῦ.

Ἄν καὶ ἐθεάθης νεκρός, ὅμως, ὡς ζῶν ἀληθινὸς θεός, ἐπαναφέρεις ἀπὸ τὴ γῆ πρὸς τὸν οὐρανὸ, στὴ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἐκείνους, Ἰησοῦ, ποὺ ἀπὸ ἐκεῖ εἶχαν ἐκπέσει.

Ἄν καὶ ἐθεάθης νεκρός, ὅμως, ὡς ζῶν ἀληθινὸς θεός, ἀναζωογονήσες τοὺς βροτοὺς ποὺ νεκρώθηκαν (διὰ τῆς παρακοῆς), νεκρώνοντας συγχρόνως καὶ αὐτόν, ποὺ μὲ νέκρωσε (τὸ διάβολο).

Ὡ τῆς χαρᾶς ἐκείνης! Ὡ τῆς μεγάλης ἡδονῆς! Μὲ τίς ὁποῖες γέμισες τοὺς ἐν τῷ ἄδη νεκρούς, ἀστράφτοντας φῶς στὰ ζοφερὰ ἔγκατα τῆς γῆς (ἄδη).

Προσκυνῶ τὸ πάθος, ἀνυμνῶ τὴν ταφή, δοξάζων σου τὴ δύναμη, φιλόανθρωπε, διὰ τῶν ὁποίων ἀπαλλάχτηκα ἀπὸ τὰ πάθη τὰ φθοροποιά.

Ἐναντίον σου, Χριστέ, ἀκονιζόταν ἡ ρομφαία (ἡ σπάθη τῶν σταυρωτῶν) καὶ ταυτόχρονα ἡ ρομφαία τοῦ ἰσχυροῦ (διαβόλου) ἀμβλύνεται, καὶ νικᾶται ἡ ρομφαία (τοῦ ἀγγέλου), ποὺ φύλαγε τὴν πύλη τῆς Ἐδέμ.

Βλέπουσα ἡ ἀμνάδα (ἡ θεοτόκος) τὸ ἀρνίον της (τὸν Χριστὸ) νὰ ὀδηγεῖται σὲ σφαγὴ, πληττομένη ἀπὸ τὰ καρφιά τῆς λύπης θρηνοῦσε γοερῶς, παρακινούσα καὶ τὸ ποίμνιο (τοὺς πιστοὺς) νὰ φωνάζει καὶ αὐτό.

Εἴτε θάβεσαι στὸν τάφο, εἴτε πορεύεσαι στὸν ἄδη, Χριστέ, ἕνα εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι καὶ τοὺς τάφους ἄδειασες (ἀπὸ τοὺς νεκρούς) καὶ τὸν ἄδη ἀπεγύμνωσες ἀπὸ τὴ δύναμή του.

Ἄφοῦ κατῆλθες ἐκουσίως κάτω ἀπὸ τὴ γῆ (στὸ μνήμα), ξανάδωσες ζωὴ στοὺς ἀνθρώπους ποὺ νεκρώθηκαν, καὶ τοὺς ἀνύψωσες στὴ δόξα τοῦ Πατρός.

Ὁ ἕνας τῆς Τριάδος (ὁ Λόγος) ὑπέμεινε γιὰ μᾶς στὴ σάρκα του θάνατον ἐπονείδιστο· φρίττει γι' αὐτὸ ὁ ἥλιος καὶ τρέμει ἡ γῆ.

Σὰν ἀπὸ κρήνη πικρὴ, τὴ φυλὴ τοῦ Ἰούδα, οἱ ἀπόγονοί της στὸ μνημα κατέθεσαν ἐκεῖνον, ποὺ τοὺς ἔδωσε τροφὴ τὸ μάννα στὴν ἔρημο.

Ὁ Κριτὴς τοῦ παντὸς (ὁ Χριστὸς) ὡς ὑπόδικος μπροστὰ στὸν κριτὴ (δικαστὴ) Πιλάτο στεκόταν καὶ ἄδικο κατακρίθηκε σὲ θάνατο σταυρικό.

Λαὲ τοῦ Ἰσραήλ, φονικὲ καὶ ὑπερήφανε, τί σ' ἔπιασε νὰ ἐλευθερώσεις τὸν Βαραββᾶ, τὸ δὲ Σωτήρα νὰ παραδώσεις στὸ σταυρό;

Ἐσύ, ποὺ μὲ τὸ χέρι σου ἔπλασες τὸν Ἀδὰμ ἀπὸ τὸ χῶμα, γιὰ χάρι του προσέλαβες τὴ φύση τοῦ ἀνθρώπου καὶ θεληματικὰ σταυρώθηκες.

Λόγε τοῦ Θεοῦ, ὑπακούοντας στὸ θέλημα τοῦ Πατρός, κατέβης μέχρι τὸ φοβερὸ ἄδη, καὶ ἀνέστησες τὸ ἐκεῖ γένος τῶν βροτῶν (ἀνθρώπων).

Ἀλίμονό μου, φῶς τοῦ κόσμου! Ἀλίμονό μου, φῶς τὸ δικό μου! Ποθεινότατέ μου Ἰησοῦ, ἡ Παρθένος ἔκραζε, θρηνωδούσα γοερῶς.

Φθονερέ, φονικὲ καὶ ἀσεβέστατε λαέ, ἂν μὴ τί ἄλλο νὰ ντραπεῖς τὰ σεντόνια καὶ αὐτὸ τὸ σουδάριο (νεκρικὸ κεφαλόδεσμο) τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἀναστήθηκε ἐκ τῶν νεκρῶν (Αὐτά, βρεθέντα ἄθικτα στὸ μνημα, ἀπέδειξαν περίτρανα τὴν ἀνάσταση, τὴν ὁποία ὅμως πεισματικὰ ἀρνήθηκαν ἐκεῖνοι).

Ἐλα λοιπόν, ἀκάθαρτε καὶ φονευτὴ μαθητὴ, νὰ μοῦ δείξεις τὴν αἰτία τῆς κακίας σου, γιὰ τὴν ὁποία ἔγινες προδότης τοῦ Χριστοῦ.

Σὰν φιλόανθρωπος τάχα ὑποκρίνεσαι, Ἰούδα, ἀνόητε καὶ τυφλέ, γεμάτε ἀπὸ ἐχθρότητα καὶ καταστροφικότητα, ἐσύ ποὺ τὸ μύρο τοῦ Θεοῦ (τὸν Χριστὸ) πούλησες μὲ τιμὴ.

Τοῦ οὐρανίου μύρου (τοῦ Χριστοῦ) ποιά ἔλαβες τιμὴ; Τί δέχτηκες ἀντάξιο τοῦ ἀνεκτίμητου; Σὲ κυρίευσε λύσσα, τρισκατάρατε Σατανᾶ.

Ἄν εἶσαι πραγματικὰ φιλόπτωχος καὶ λυπᾶσαι γιὰ τὴν ἀπώλεια τοῦ μύρου, ποὺ χύθηκε γιὰ ἐξιλέωση τῆς ψυχῆς (τῆς πόρνης γυναίκα), πῶς προδίδεις ἀντὶ χρυσοῦ αὐτόν, ποὺ παρέχει τὸ φῶς;

Ὡ θεὲ καὶ Λόγε, ὦ γλυκιά μου χαρά, πῶς νὰ ὑποφέρω τὴν ταφή σου τὴν τριήμερη; Τώρα τὰ μητρικά μου σπλάγχνα σπαράσσονται ὀδυνηρά.

Ποιός θὰ μοῦ δώσει ὕδωρ καὶ δακρῶν πηγές, ἡ θεόνυμφη Παρθένος κραύγαζε, γιὰ νὰ κλάψω τὸν γλυκὺ μου Ἰησοῦ;

Ὡ βουνὰ καὶ νάπες (δασώσεις κοιλάδες) καὶ ἀνθρώπων πλήθη πολλὰ νὰ κλάψετε καὶ νὰ θρηνήσετε μαζί μου τὴ μητέρα τοῦ θεοῦ σας.

Πότε θὰ δῶ, Σωτήρ μου, ἐσένα ποὺ εἶσαι τὸ ἄχρονο φῶς, ἡ χαρὰ καὶ ἡδονὴ τῆς καρδιάς μου; Ἡ Παρθένος ἀνεβόα γοερῶς.

Ἄν καὶ σὰν τὴ σκληρὴ κι ἀπότομη πέτρα (στὴν ἔρημο, τὴν ὁποία κτύπησε ὁ Μωϋσῆς καὶ ἔτρεξαν ἀφθονα νερά), δέχτηκες νὰ κοπεῖ ἡ ζωὴ σου (ἐπάνω στὸ σταυρὸ), ἀλλ' ὄντας πηγὴ τῆς ζωῆς, ἀνέβλυσες τὸ ρεῖθρο τῆς ἀθάνατης ζωῆς.

Ποτιζόμενοι ἀπὸ τὴν πλευρά σου, ποὺ σὰν μιὰ ἐνιαία κρήνη πηγάζει τὸ διπλὸ ποταμὸ (αἷμα καὶ ὕδωρ), γινόμαστε μέτοχοι τῆς ἀθάνατης ζωῆς.

Ἄν καὶ θέλοντας, Λόγε, ἐθεάθης στὸ μνημα νεκρός, ὅμως ζεῖς καί, ὅπως προεῖπες Σωτήρα μου, διὰ τῆς ἀναστάσεώς σου θὰ ἐγείρεις ἐκ τῶν τάφων τοὺς νεκρούς.

B' ΣΤΑΣΗ

<https://www.youtube.com/embed/p8Tg-gWHfWQ>

Ἄξιόν ἐστι, μεγαλύνειν σε τὸν Ζωοδότην, τὸν ἐν τῷ Σταυρῷ τὰς χεῖρας ἐκτείναντα, καὶ συντρίψαντα τὸ κράτος τοῦ ἐχθροῦ. Ἄξιόν ἐστι, μεγαλύνειν σε τὸν πάντων Κτίστην· τοῖς σοῖς γὰρ παθήμασιν ἔχομεν, τὴν ἀπάθειαν ῥυσθέντες τῆς φθορᾶς.

Ἐφριξεν ἡ γῆ, καὶ ὁ ἥλιος Σῶτερ ἐκρύβη, σοῦ τοῦ ἀνεσπέρου φέγγους Χριστέ, δύναντος ἐν τάφῳ σωματικῶς.

Ἐπνωσας Χριστέ, τὸν φυσίζων ὕπνον ἐν τάφῳ, καὶ βαρέως ὕπνου ἐξήγειρας, τοῦ τῆς ἀμαρτίας, τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος.

Μόνη γυναικῶν, χωρὶς πόνον ἔτεκόν σε Τέκνον, πόνους δὲ νῦν φέρω πάθει τῷ σῷ, ἀφορήτους, ἔλεγεν ἡ Σεμνή.

Ἄνω σε Σωτήρ, ἀχωρίστως τῷ Πατρὶ συνόντα, κάτω δὲ νεκρὸν ἠπλωμένον γῆ, φρίττουσιν ὀρῶντα τὰ Σεραφίμ.

Ῥήγνυται ναοῦ, καταπέτασμα τῆ σῆ σταυρώσει, κρύπτουσι φωστῆρες Λόγε τὸ φῶς, σοῦ κρυβέντος Ἥλιε ὑπὸ γῆν.

Γῆς ὁ καταρχάς, μόνῳ νεύματι πήξας τὸν γύρον, ἄπνους ὡς βροτὸς καθυπέδου γῆν· φρίξον τῷ θεάματι Οὐρανέ.

Ἔδυσ ὑπὸ γῆν, ὁ τὸν ἄνθρωπον χειρὶ σου πλάσας, ἴν' ἐξαναστήσης τοῦ πτώματος, τῶν βροτῶν τὰ στίφη, πανσθενεστάτῳ κράτει.

Θρῆνον ἱερόν, δεῦτε ἄσωμεν Χριστῷ θανόντι, ὡς αἱ Μυροφόροι γυναῖκες πρὶν, ἵνα καὶ τὸ Χαῖρε ἀκουσώμεθα σὺν αὐταῖς.

Μύρον ἀληθῶς, σὺ ἀκένωτον ὑπάρχεις Λόγε· ὅθεν σοι καὶ μύρα προσέφερον, ὡς νεκρῷ τῷ ζῶντι, γυναῖκες Μυροφόροι.

Ἄδου μὲν ταφεῖς, τὰ βασίλεια Χριστὲ συντρίβεις, θάνατον θανάτῳ δὲ θανατοῖς, καὶ φθορᾶς λυτροῦσαι τούς γηγενεῖς.

Ῥεῖθρα τῆς ζωῆς, ἡ προχέουσα θεοῦ σοφία, τάφον ὑπείσδυσαι ζωοποιεῖ, τοὺς ἐν τοῖς ἀδύτοις Ἄδου μυχοῖς.

Ἴνα τὴν βροτῶν, καινουργήσω συντριβεῖσαν φύσιν, πέπληγμαί θανάτῳ θέλων σαρκί. Μῆτερ οὖν μὴ κόπτου τοῖς ὀδυρμοῖς.

Ἔδυσ ὑπὸ γῆν, ὁ φωσφόρος τῆς δικαιοσύνης, καὶ νεκρούς ὥσπερ ἐξ ὕπνου ἐξήγειρας, ἐκδιώξας ἅπαν, τὸ ἐν τῷ Ἄδῃ σκότος.

Κόκκος διφυῆς, ὁ φυσίζωος ἐν γῆς λαγόσι, σπείρεται σὺν δάκρυσι σήμερον, ἀλλ' ἀναβλαστήσας, Κόσμον χαροποιήσει.

Ἐπτηξεν Ἀδάμ, θεοῦ βαίνοντος ἐν Παραδείσῳ, χαίρει δὲ πρὸς Ἄδην φοιτήσαντος, πεπτωκὸς τὸ πρῶην, καὶ νῦν ἐγηγερμένος.

Σπένδει σοι χοάς, ἡ τεκοῦσά σε Χριστὲ δακρύων, σαρκικῶς κατατεθέντι ἐν μνήματι, ἐκβοῶσα· Τέκνον, ἀνάστα ὡς προέφης.

Τάφῳ Ἰωσήφ, εὐλαβῶς σε τῷ καινῷ συγκρύπτων, ὕμνους ἐξοδίους θεοπρεπεῖς, τοῖς συμμίκτοις θρήνοις μέλπει σοι Σωτήρ.

Ἥλοις σε Σταυρῷ, πεπαρμένον ἢ σὴ Μήτηρ Λόγε, βλέψασα τοῖς ἥλοις λύπης πικρᾶς, βέβληται καὶ βέλεσι τὴν ψυχὴν.

Σὲ τὸν τοῦ παντός, γλυκασμὸν ἢ Μήτηρ καθορῶσα, πόμα ποτιζόμενον τὸ πικρόν, δάκρυσι τὰς ὄψεις βρέχει πικρῶς.

Τέτρωμαι δεινῶς, καὶ σπαράττομαι τὰ σπλάγχνα Λόγε, βλέπουσα τὴν ἄδικόν σου σφαγὴν· ἔλεγεν ἢ Πάναγνος ἐν κλαυθμῷ.

Ὅμμα τὸ γλυκύ, καὶ τὰ χεῖλη σου πῶς μύσω Λόγε; πῶς νεκροπρεπῶς δὲ κηδεύσω σε; φρίττων ἀνεβόα ὁ Ἰωσήφ.

Ὑμνους Ἰωσήφ, καὶ Νικόδημος ἐπιταφίους, ἄδουσι Χριστῷ νεκρωθέντι νῦν· ἄδει δὲ σὺν τούτοις καὶ Σεραφίμ.

Δύνεις ὑπὸ γῆν, Σῶτερ, Ἥλιε δικαιοσύνης· ὄθεν ἢ τεκοῦσα Σελήνη σε, ταῖς λύπαις ἐκλείπει, σῆς θεάς στερουμένη.

Ἐφριξεν ὀρῶν, Σῶτερ, Ἄδης σε τὸν ζωοδότην, πλοῦτον τὸν ἐκείνου σκυλεύοντα, καὶ τοὺς ἀπ' αἰῶνας, νεκροὺς ἐξανιστῶντα.

Ἥλιος φαιδρόν, ἀπαστράπτει μετὰ νύκτα Λόγε· καὶ σὺ δ' ἀναστὰς ἐξαστράψειας, μετὰ θάνατον φαιδρῶς ὡς ἐκ παστοῦ.

Γῆ σε πλαστουργέ, ὑπὸ κόλπους δεξαμένη τρόμῳ, συσχεθεῖσα Σῶτερ τινάσσεται, ἀφυπνώσασα νεκροὺς τῷ τιναγμῷ.

Μύροις σε Χριστέ, ὁ Νικόδημος καὶ ὁ Εὐσχήμων, νῦν καινοπρεπῶς περιστείλαντες· Φρίξον, ἀνεβόων, πᾶσα ἡ γῆ.

Ἔδυσ Φωτουργέ, καὶ συνέδου σοι τὸ φῶς ἡλίου· τρόμῳ δὲ ἡ Κτίσις συνέχεται, πάντων σε κηρύττουσα Ποιητήν.

Λίθος λαξευτός, τὸν ἀκρόγωνον καλύπτει λίθον· ἄνθρωπος θνητὸς δ' ὡς θνητὸν θεόν, κρύπτει νῦν τῷ τάφῳ· φρίξον ἡ γῆ!

Ἴδε Μαθητήν, ὃν ἠγαπήσας καὶ σὴν Μητέρα, Τέκνον, καὶ φθογγὴν δὸς γλυκύτατον, ἔκραζε δακρύουσα ἡ Ἄγνη.

Σὺ ὡς ὦν ζωῆς, χορηγὸς Λόγε τοὺς Ἰουδαίους, ἐν Σταυρῷ ταθεὶς οὐκ ἐνέκρωσας· ἀλλ' ἀνέστησας καὶ τούτων τοὺς νεκρούς.

Κάλλος Λόγε πρίν, οὐδὲ εἶδος ἐν τῷ πάσχειν ἔσχες, ἀλλ' ἐξαναστάς ὑπερέλαμψας, καλλωπίσας τοὺς βροτοὺς θεΐαις αὐγαῖς.

Ἔδυσ τῆ σαρκί, ὁ ἀνέσπερος εἰς γῆν φωσφόρος· καὶ μὴ φέρων βλέπειν ὁ ἥλιος, ἐσκοτίσθη μεσημβρίας ἐν ἀκμῇ.

Ἥλιος ὁμοῦ, καὶ σελήνη σκοτισθέντες Σῶτερ, δούλους εὐνοοῦντας εἰκόνιζον, οἱ μελαίνας ἀμφιέννυνται στολάς.

Οἶδέ σε θεόν, Ἐκατόνταρχος κἂν ἐνεκρώθης· πῶς σὲ οὖν θεέ μου ψάψω χερσί; φρίττω, ἀνεβόα ὁ Ἰωσήφ.

Ἐπνώσεν Ἀδάμ, ἀλλὰ θάνατον πλευρᾶς ἐξάγει· σὺ δὲ νῦν ὑπνώσας Λόγε θεοῦ, βρύεις ἐκ πλευρᾶς σου Κόσμῳ ζωὴν.

Ἐπνώσας μικρόν, καὶ ἐζώσας τοὺς τεθνεῶτας, καὶ ἐξαναστάς ἐξανέστησας, τοὺς ὑπνοῦντας ἐξ αἰῶνος Ἀγαθέ.

Ἦρθης ἀπὸ γῆς, ἀλλ' ἀνέβλυσας τῆς σωτηρίας, τὸν οἶνον ζωῆρῶντε ἄμπελε· Δοξάζω τὸ Πάθος καὶ τὸν Σταυρόν.

Πῶς οἱ νοεροί, Ταγματάρχαι σε Σωτῆρ ὀρῶντες, γυμνὸν ἠμαγμένον κατάκριτον, ἔφερον τὴν τόλμαν τῶν σταυρωτῶν;

Ἀραβιανόν, σκολιώτατον γένος Ἑβραίων, ἔγνωσ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ· διὰ τί κατέκρινας τὸν Χριστόν;

Χλαῖναν ἐμπαιγμοῦ, τὸν Κοσμήτορα πάντων ἐνδύεις, ὃς τὸν Οὐρανὸν κατεστέρωσε, καὶ τὴν γῆν ἐκόσμησε θαυμαστῶς.

Ὡσπερ πελεκάν, τετρωμένος τὴν πλευράν σου Λόγε, σοὺς θανέντας παῖδας ἐζώσας, ἐπιστάξας ζωτικούς αὐτοῖς κρουνούς.

Ἦλιον τὸ πρῖν, Ἰησοῦς τοὺς ἀλλοφύλους κόπτων, ἔστησεν· αὐτὸς δὲ ἀπέκρυψας, καταβάλλων τὸν τοῦ σκότους ἀρχηγόν.

Κόλπων πατρικῶν, ἀνεκφοίτητος μείνας Οἰκτίρμον, καὶ βροτὸς γενέσθαι εὐδόκησας, καὶ εἰς Ἄδην καταβέβηκας Χριστέ.

Ἦρθη σταυρωθεῖς, ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας, καὶ ὡς ἄπνους ἐν αὐτῇ νῦν προσκλίνεται, ὃ μὴ φέρουσα ἐσεῖετο δεινῶς.

Οἴμοι ὦ Υἱέ! ἡ Ἀπείρανδρος θρηνεῖ καὶ λέγει· ὃν ὡς Βασιλέα γὰρ ἤλπιζον, κατάκριτον νῦν βλέπω ἐν Σταυρῷ.

Ταῦτα Γαβριήλ, μοὶ ἀπήγγειλεν ὅτε κατέπτη, ὃς τὴν Βασιλείαν αἰώνιον, ἔφη τοῦ Υἱοῦ μου τοῦ Ἰησοῦ.

Φεῦ! τοῦ Συμεών, ἐκτετέλεσται ἡ προφητεία· ἡ γὰρ σὴ ῥομφαία διέδραμε, τὴν ἐμήν καρδίαν Ἐμμανουήλ.

Κἂν τοὺς ἐκ νεκρῶν, ἐπαισχύνθητε ὦ Ἰουδαῖοι, οὓς ὁ ζωοδότης ἀνέστησεν, ὃν ὑμεῖς ἐκτείνετε φθονερῶς.

Ἐφριξεν ἰδὼν, τὸ ἀόρατον φῶς σε Χριστέ μου, μνήματι κρυπτόμενον ἄπνουν τε, καὶ ἐσκότασεν ὁ ἥλιος τὸ φῶς.

Ἐκλαιε πικρῶς, ἡ πανάμωμος Μήτηρ σου Λόγε, ὅτε ἐν τῷ τάφῳ ἔώρακε, σὲ τὸν ἄφραστον καὶ ἀναρχον θεόν.

Νέκρωσιν τὴν σὴν, ἡ πανάφθορος Χριστέ σου Μήτηρ, βλέπουσα πικρῶς σοι ἐφθέγγετο· Μὴ βραδύνης ἡ ζωὴ ἐν τοῖς νεκροῖς.

Ἄδης ὁ δεινός, συνετρόμαξεν ὅτε σε εἶδεν, Ἦλιε τῆς δόξης ἀθάνατε, καὶ ἐδίδου τοὺς δεσμίους ἐν σπουδῇ.

Μέγα καὶ φρικτόν, Σῶτερ θέαμα νῦν καθορᾶται! ὁ ζωῆς γὰρ θέλων παραίτιος, θάνατον ὑπέστη, ζωῶσαι θέλων πάντας.

Νύττη τὴν πλευράν, καὶ ἠλοῦσαι Δέσποτα τὰς χεῖρας, πληγὴν ἐκ πλευρᾶς σου ἰώμενος, καὶ τὴν ἀκρασίαν, χειρῶν τῶν Προπατόρων.

Πρὶν τὸν τῆς Ῥαχήλ, υἱὸν ἔκλαυσεν ἅπας κατ' οἶκον· νῦν τὸν τῆς Παρθένου ἐκόψατο, Μαθητῶν χορεία σὺν τῇ Μητρί.

Ῥάπισμα χειρῶν, Χριστοῦ δέδωκαν ἐν σιαγόνι, τοῦ χειρὶ τὸν ἄνθρωπον πλάσαντος, καὶ τὰς μύλας θλάσαντος τοῦ θηρός.

Ὑμνοὶς σου Χριστέ, νῦν τὴν Σταύρωσιν καὶ τὴν Ταφὴν τε, ἅπαντες πιστοὶ ἐκθειάζομεν, οἱ θανάτου λυτρωθέντες σῆ ταφῆ.

ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ

Εἶναι ἄξιο νὰ δοξάζουμε ἐσένα, ποὺ ἄπλωσες τὰ χέρια σου ἐπάνω στὸ σταυρὸ καὶ συνέτριψες τὸ κράτος τοῦ ἐχθροῦ. Εἶναι ἄξιο νὰ δοξάζουμε ἐσένα ποὺ εἶσαι τῶν ὅλων Κτίστης, διότι διὰ τῶν παθημάτων σου πετύχαμε τὴν ἀπάθεια, λυτρωθέντες ἀπὸ τὴ φθορά.

Ἐφριξε ἡ γῆ, Σωτήρ μου, ἀπὸ φόβο, καὶ ὁ ἥλιος ἔκρυψε τὶς ἀκτίνες του, ὅταν ἐσύ, Χριστέ, τὸ ἄδυτο φῶς, εἰσῆλθες στὸν τάφο σωματικῶς.

Κοιμήθηκες, Χριστέ, τὸν ζωογόνο ὕπνο στὸν τάφο καὶ ἀπὸ τὸ βαρὺ ὕπνο τῆς ἀμαρτίας ἀνέστησες τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

Μόνη ἀπὸ τὶς γυναῖκες σὲ γέννησα χωρὶς πόνους, τέκνον, τώρα δὲ μὲ τὸ πάθος σου νιώθω ἀφόρητους, ἔλεγε ἡ Μητέρα ἡ σεμνή.

Τὰ Σεραφεῖμ συγκλονίζονται ἀπὸ τρόμο, βλέποντάς σε, Σωτήρα μου, νὰ εἶσαι ἄνω ἀχώριστα ἐνωμένος μὲ τὸν Πατέρα καὶ κάτω νεκρὸ ξαπλωμένο στὴ γῆ.

Σχίζεται τοῦ ναοῦ τὸ καταπέτασμα, Λόγε, μὲ τὴ σταύρωσή σου, καὶ οἱ ἀστέρες κρύβουν τὸ φῶς τους, ὅταν ἐσύ, ὁ φωτεινὸς Ἥλιος, κρύφτηκες κάτω ἀπὸ τὴ γῆ.

Ἐκεῖνος, ποὺ στὴν ἀρχὴ τῆς δημιουργίας μὲ ἓνα μόνο νεῦμα του (μὲ μιὰ του προσταγή) στερέωσε τὴν περίμετρο τῆς γῆς, τώρα σὰν

ἄνθρωπος χωρὶς πνοὴ βυθίστηκε κάτω ἀπὸ τὴ γῆ· φρίξε, οὐρανέ, γιὰ τὸ θέαμα αὐτὸ τὸ φοβερό.

Βυθίστηκες κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, ἐσὺ ποὺ ἔπλασες μὲ τὰ χέρια σου τὸν ἄνθρωπο, γιὰ νὰ σηκώσεις ἀπὸ τὴν πτώση τους τὰ πλήθη τῶν ἀνθρώπων, μὲ τὸ πανίσχυρο κράτος σου.

Ἐλᾶτε νὰ ψάλλουμε θρῆνο ἱερό γιὰ τὸν Χριστὸ ποὺ πέθανε, ὅπως οἱ μυροφόρες γυναῖκες ἔκαναν πρὶν, ὥστε ν' ἀκούσουμε μαζί τους καὶ τὸ «χαῖρε» (τοῦ ἀγγέλου).

Μύρο ἀληθινὸ ποὺ δὲν ἐξαντλεῖται ποτέ, ἐσὺ εἶσαι Λόγε τοῦ Θεοῦ· γιὰ αὐτὸ καὶ γυναῖκες μυροφόρες προσέφεραν μύρα, ὡς σὲ νεκρό, σ' ἐσένα ποὺ εἶσαι γεμάτος ἀπὸ ζωῆς.

Μὲ τὸν ἐνταφιασμό σου, Χριστέ, συντριβεῖς τὰ βασίλεια τοῦ ἄδη, καὶ μὲ τὸ θάνατό σου θανατώνεις τὸ θάνατο καὶ ἐλευθερώνεις ἀπὸ τὴ φθορὰ τοὺς γηγενεῖς (τοὺς γήϊνους ἀνθρώπους).

Ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν ὁποία πηγάζουν νάματα ζωῆς, ἀφοῦ εἰσῆλθε στὸν τάφο, ζωογονεῖ ὅσους ὑπῆρχαν στὰ ἀδιαπέραστα βάθη τοῦ ἄδη.

Γιὰ νὰ κάνω καινούργια τὴ συντριβεῖσα (ἀπὸ τὴν ἁμαρτία) φύση τῶν ἀνθρώπων, ἔχω κτυπηθεῖ θεληματικὰ μὲ θάνατο στὴ σάρκα μου. Λοιπόν, Μητέρα, μὴ βασανίζεσαι μὲ ὄδυρμούς.

Κρύφτηκες κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, ὁ φωτεινὸς ἥλιος τῆς δικαιοσύνης καὶ σήκωσε σὰν ἀπὸ ὕπνο τοὺς νεκρούς, ἀφανίσας ὅλο τὸ σκοτάδι ποὺ ὑπῆρχε στὸν ἄδη.

Ὁ διπλὸς κόκκος (θεὸς καὶ ἄνθρωπος), ὁ παρεκτικὸς ζωῆς, σπεύρεται σήμερα μὲ δάκρυα στοὺς κόλπους τῆς γῆς· ἀφοῦ ὅμως βλαστήσει, θὰ γεμίσει τὸν κόσμο μὲ χαρά.

Ζάρωσε ἀπὸ φόβο ὁ Ἀδάμ, ὅταν ἄκουσε τὸν θεὸ νὰ περπατᾷ στὸν Παράδεισο (τῆς Ἐδὲμ), χαίρει ὅμως τώρα ποὺ (ὁ θεὸς) ἐπισκέφθηκε τὸν ἄδη, ὄντως τότε πεπτωκῶς (στὴν ἁμαρτία), τώρα δὲ ἀναστημένος ἀπὸ τὸν τόπο τῆς φθορᾶς.

Χύνει δάκρυα σ' έσένα, σάν θυσία, ή Μητέρα σου Χριστέ, όταν κατατέθηκες στο μνήμα, φωνάζουσα· ανάστα, τέκνον μου, όπως προεΐπες.

Καλύπτοντάς σε με εύλάβεια, Σωτήρ, ό Ίωσήφ στο καινόν μνημεΐο, σου ψάλλει έπικήδεια άσματα άνακατεμένα με τούς θρήνους του.

Ή Μητέρα σου, Λόγε, βλέποντάς σε να είσαι τρυπημένος με καρφιά στο σταυρό, έχει κτυπηθειΐ στην ψυχή με καρφιά και βέλη λύπης πικρής.

Βλέποντας ή Μητέρα σου έσένα τόν γλυκασμό του παντός, να ποτίζεσαι με τόν πικρό πιοτό (τή χολή), βρέχει τόν πρόσωπό της με δάκρυα πικρά.

Έχω πληγωθειΐ φοβερά και τά σπλάγχνα μου σπαράσσονται, Λόγε, βλέποντας τήν άδικη σφαγή σου στο σταυρό, έλεγε ή πάναγνη με κλαυθμό.

Πώς να κλείσω, Λόγε, τά γλυκά μάτια και τά χείλη σου; Πώς να σέ κηδεύσω με νεκροπρέπεια; Με φρίκη φώναζε ό Ίωσήφ.

Ό Ίωσήφ και ό Νικόδημος ψάλλουν έπιτάφια άσματα στο Χριστό, τώρα που νεκρώθηκε. Μαζί τους ψάλλουν και τά Σεραφεΐμ.

Βυθίζεσαι στη γή, Σωτήρα, Ήλιε δικαιοσύνης· γιαυτό ή Μητέρα σου, σάν άλλη σελήνη, παθαίνει έκλειψη, μη βλέποντας τόν πρόσωπό σου.

Έφριξε όρώντας, Σωτήρ μου, ό άδης έσένα τόν ζωοδότη, να τόν απογυμνώνεις από τόν πλοῦτο του και να ανασταίνεις τούς νεκρούς, που πέθαναν από παλαιά.

Ό ήλιος μετὰ τή νύκτα, Λόγε, άκτινοβολειΐ λαμπρως, αλλά κι έσύ, αφού αναστηθειΐς, θα λάμπεις μετὰ θάνατο φαιδρως, σάν να βγαίνεις από θάλαμο νυφικό.

Ή γή αφού δέχτηκε στους κόλπους της έσένα τόν Σωτήρα Πλαστουργό, κυριευθειΐσα από τρόμο, τινάσσεται, ξυπνώντας με τόν τίναγμά της τούς νεκρούς.

Ὁ Νικόδημος καὶ ὁ εὐσχήμων (Ἰωσήφ), ἀφοῦ σὲ περιποιήθηκαν μὲ ἀρώματα κατὰ τρόπο ξένο καὶ ἀσυνήθιστο, φώναζαν· φρίξε, ὀλόκληρη ἡ γῆ.

Κρύφτηκες, Φωτουργέ, καὶ μαζί σου κρύφτηκε τὸ φῶς τοῦ ἡλίου· ἡ δὲ κτίσις ἀπὸ τρόμο κατέχεται, κηρύσσοντάς σε δημιουργὸ τοῦ παντός.

Λίθος (τοῦ μνήματος), ποὺ λαξεύτηκε ἀπὸ χέρι ἀνθρώπινο, σκεπάζει τὸν ἀκρογωνιαῖο λίθο (τῆς Ἐκκλησίας)· ἄνθρωπος δὲ θνητὸς (ὁ Ἰωσήφ) κρύβει τώρα στὸν τάφο σὰν θνητό, τὸν θεό· φρίξε ἀπὸ τρόμον ἡ γῆ!

Κοίταξε μαθητή, τὸν ὁποῖο ἀγάπησες (τὸν Ἰωάννη) καὶ τὴ Μητέρα σου, τέκνο γλυκύτατο, καὶ δῶσε λόγο (μίλησέ μας), ἔκραξε μὲ δάκρυα ἢ ἀγνή.

Ἔσύ, Λόγε, ἐπειδὴ εἶσαι ἀρχηγὸς τῆς ζωῆς, δὲ νέκρωσες τοὺς Ἰουδαίους, ὅταν ἀπλώθηκες ἐπάνω στὸ σταυρό, ἀλλ' ἀνέστησες καὶ αὐτῶν τοὺς νεκρούς.

Λόγε, πρὶν (κατὰ τὸ πάθος) οὔτε φυσικὴ ὀμορφιὰ εἶχες οὔτε ὄψη καθαρὴ (τίς ἀφάνισαν τὰ παθήματα)· ὅταν ὅμως ἀναστήθηκες ἔλαμψες ἐκθαμβωτικά, στολίσας τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν ἀκτινοβολία τοῦ θείου σου φωτός.

Κρύφτηκες σωματικῶς στὴ γῆ ὁ ἀστέρων ὁ φωτεινός, ποὺ ποτὲ δὲ δύει, καὶ μὴν μπορώντας νὰ ὑποφέρει βλέποντας αὐτὸ ὁ ἡλῖος, ἔχασε τὸ φῶς του, ὅταν ἡ ἡμέρα ἦταν σὲ ἀκμὴ (ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ).

Ὁ ἡλῖος μαζί μὲ τὴ σελήνη, χάνοντας τὸ φῶς τους, Σωτήρα, εἰκόνιζαν δούλους καλοῦς, οἱ ὁποῖοι ντύνονται μαῦρες στολές (γιὰ νὰ ἐκφράσουν πένθος σὲ θάνατο τοῦ Κυρίου τους).

Ὁ ἑκατόνταρχος σὲ ἀναγνώρισε θεό, ἔστω κι ἂν νεκρώθηκες· ἐγὼ λοιπὸν πῶς θὰ σὲ ψάψω μὲ τὰ χέρια μου; Φρίττω! Φώναζε ὁ Ἰωσήφ.

Κοιμήθηκε ὁ Ἀδὰμ (κατὰ τὴ δημιουργία), ἀπὸ τὴν πλευρά του ὅμως

βγήκε ὁ θάνατος (ἡ Εὐα ποὺ ἔπεσε στὴν ἁμαρτία)· τώρα δὲ σύ, κοιμηθεῖς, Λόγε τοῦ Θεοῦ, ἀναβλύζεις ἀπὸ τὴν πλευρά σου γιὰ τὸν κόσμον ζωῆ.

Κοιμήθηκες, Ἀγαθέ, γιὰ λίγο καὶ ζωοποίησες τοὺς νεκροὺς καί, ἀφοῦ ξύπνησες (ἀναστήθηκες), ξύπνησες μαζί σου ὄλους, ὅσοι κοιμώντουσαν ἀπὸ τὴν ἀρχή.

Ὑψώθηκες ἀπὸ τὴ γῆ, Κύριε, ἀλλὰ ἀνέβλυσες τὸν οἶνον τῆς σωτηρίας, ἄμπελε ποὺ στάζεις ζωῆ. Δοξάζω τὸ πάθος σου καὶ τὸ σταυρό.

Πῶς οἱ νοεροὶ ταγματάρχες (οἱ ἄγγελοι), Σωτήρα, βλέποντάς σε γυμνό, γεμάτο αἵματα καὶ καταδικασμένο, ὑπέμειναν τὴν τόλμη τῶν σταυρωτῶν;

Διεφθαρμένο γένος τῶν Ἑβραίων, ὅμοιο μὲ ἀραβικό, γνώρισες τὴν ἀνέγερση τοῦ ναοῦ (τὴν ἀνάσταση τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ). Γιὰ ποῖό λόγο, λοιπόν, καταδίκασες σὲ θάνατο τὸν Χριστό;

Ντύνεις μὲ χλαμύδα ἐμπαικτικὰ τὸν Κοσμήτορα τῶν πάντων, ἐκεῖνον ποὺ γέμισε τὸν οὐρανὸ μὲ ἄστρα κι στόλισε θαυμάσια τὴ γῆ.

Ὅπως ὁ πελεκὰν (τὸ πτηνὸ), πληγωμένος τὴν πλευρά σου, Λόγε, τὰ νεκρὰ παιδιά σου ἐζώωσες, ἐπιστάξας σ' αὐτὰ κρουνοὺς ζωοποιούς.

Παλαιὰ ὁ Ἰησοῦς (τοῦ Ναυῆ), θέλοντας νὰ κατακόψει τοὺς ἀλλόφυλους, διέταξε τὸν ἥλιο ν' ἀνακόψει τὴν πορεία του. Ἐσὺ δέ, ὁ Κύριος, τὸν ἀπέκρυσες (στὸ σταυρὸ), νικώντας τοῦ σκοτοῦς τὸν ἀρχηγὸ (διάβολο).

Χωρὶς ν' ἀποχωριστεῖς ἀπὸ τοὺς πατρικοὺς κόλπους (στὴν Τριάδα), εὐσπλαγχνε Χριστέ, εὐαρεστήθηκες νὰ γίνεις ἄνθρωπος καὶ νὰ κατέβης στὴ σκοτεινὴ τοῦ ἄδη περιοχὴ.

Ἄνυψώθηκε ἀπὸ τὴ γῆ στὸ σταυρὸ αὐτός, ποὺ κρέμασε τὴ γῆ πάνω στὰ ὕδατα, καὶ τώρα νεκρὸς χωρὶς πνοὴ θάβεται σ' αὐτήν· αὐτὸ μὴν μπορώντας ν' ἀντέξει (ἡ γῆ), ἐσεῖετο ἰσχυρῶς.

Ἄλιμονο, Υἱέ μου! λέγει κλαίουσα ἢ ἀπείρανδρη (ἢ μὴ γνωρίσασα ἄνδρα) Μητέρα· αὐτὸν ποὺ ἤλπιζα νὰ δῶ σὰν βασιλέα, τὸν βλέπω καταδικασμένο στὸ σταυρό.

Αὐτὰ λοιπὸν μοῦ ἀνήγγειλε ὁ Γαβριήλ, ὅταν πέταξε πρὸς ἐμὲ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ (κατὰ τὸν Εὐαγγελισμὸ), μιλώντας γιὰ αἰώνια βασιλεία τοῦ Υἱοῦ μου Ἰησοῦ;

Ἄλιμονο! Τοῦ Συμεὼν ἡ προφητεία βγῆκε ἀληθινὴ (εἶχε πεῖ ὅτι τὸ δίστομο μαχαίρι τῆς λύπης θὰ διαπεράσει τὴν καρδιά μου)· διότι ἡ δική σου ρομφαία, Ἐμμανουήλ (Υἱὲ καὶ Θεέ μου), διεπέρασε τὴν καρδιά μου.

Ντραπεῖτε τουλάχιστον τοὺς νεκρούς, ὧ Ἰουδαῖοι, τοὺς ὁποίους ὁ ζωοδότης ἀνέστησε, τὸν ὁποῖο ἐσεῖς θανατώσατε φθονερῶς.

Τρόμαξε ὁ ἥλιος καὶ ἔχασε τὸ φῶς του, ὅταν εἶδε ἐσένα, Χριστέ, τὸ ἀόρατο φῶς νὰ κρύβεσαι στὸ μνήμα χωρὶς πνοή.

Ἐκλαιε πικρῶς ἡ πανάμωμη Μητέρα σου, Λόγε, ὅταν στὸν τάφο ἔβλεπε, ἐσένα τὸν ἄφραστο καὶ ἄναρχο Θεό.

Βλέποντας τὴ νέκρωσή σου ἡ παρθενικότατη Μητέρα σου, Χριστέ, μὲ πίκρα στὴν ψυχὴ ἔλεγε· μὴν ἀργήσεις στοὺς νεκρούς, ἐσὺ ποὺ εἶσαι ἡ ζωὴ.

Ὁ φοβερὸς ἄδης τρόμαξε, ὅταν σὲ εἶδε (στὰ μέρη του) ἀθάνατε Ἦλιε τῆς δόξης, καὶ ἐλευθέρωνε τοὺς φυλακισμένους (τὶς ψυχὲς ποὺ κατεῖχε) μὲ σπουδὴ (μὲ ταχύτητα).

Μέγα καὶ φρικιαστικὸ θέαμα, Σωτήρ μου, παρουσιάζεται σήμερα· διότι αὐτὸς ποὺ εἶναι ἡ αἰτία τῆς ζωῆς, ὑπέμεινε θάνατο, θέλοντας νὰ ζωοποιήσει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Τρυπιέσαι στὴν πλευρὰ καὶ καρφώνεσαι στὰ χέρια, Κύριε, θεραπεύοντας ἀπὸ τὴν πλευρά σου τὴν πληγὴ τῆς ἁμαρτίας καὶ τὴν ἀκράτεια, ποὺ προῆλθε ἀπὸ τὰ χέρια τῶν προπατόρων.

Προηγούμενα ὅλες οἱ οἰκογένειες ἔκλαψαν μόνες τους τὸν υἱὸ τους, ἀπόγονο τῆς Ραχὴλ (σφαγὴ τῶν νηπίων ἀπὸ τὸν Ἡρώδη)· τώρα

τὸν Υἱὸ τῆς Παρθένου θρήνησαν ἡ ὁμάδα τῶν μαθητῶν μαζί με τὴ Μητέρα.

Μὲ τὰ χέρια τους ἔδωσαν (οἱ Ἰουδαῖοι) ράπισμα στὴ σιαγόνα τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος μετὰ τὰ χέρια του ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο καὶ συνέτριψε τὰ κοφτερὰ σαγόνια τοῦ θηρίου (τοῦ διαβόλου).

Μὲ ὕμνους, Χριστέ, ἐγκωμιάζουμε ὅλοι οἱ πιστοί, οἱ λυτρωθέντες ἀπὸ τὸ θάνατο, τὴ σταύρωση καὶ τὴν ταφή σου.

Γ' ΣΤΑΣΗ

https://www.youtube.com/embed/3xF0_XjCoJI

Αἱ γενεαὶ πᾶσαι, ὕμνον τῆ Ταφῆ σου, προσφέρουσι Χριστέ μου. Καθελὼν τοῦ ξύλου, ὁ Ἄριμαθαίας, ἐν τάφῳ σε κηδεύει.

Μυροφόροι ἦλθον, μύρα σοι Χριστέ μου, κομίζουσαι προφρόνως.

Δεῦρο πᾶσα κτίσις, ὕμνους ἐξοδίους, προσοίσωμεν τῷ Κτίστη.

Ὡς νεκρὸν τὸν ζῶντα, σὺν Μυροφόροις πάντες, μυρίσωμεν ἐμφρόνως.

Ἰωσήφ τρισμάκαρ, κήδευσον τὸ σῶμα, Χριστοῦ τοῦ ζωοδότου.

Οὓς ἔθρεψε τὸ μάννα, ἐκίνησαν τὴν πτέρναν, κατὰ τοῦ Εὐεργέτου.

Οὓς ἔθρεψε τὸ μάννα, φέρουσι τῷ Σωτῆρι, χολὴν ἅμα καὶ ὄξος.

Ὡ τῆς παραφροσύνης, καὶ τῆς Χριστοκτονίας, τῆς τῶν προφητοκτόνων!

Ὡς ἄφρων ὑπηρέτης, προδέδωκεν ὁ μύστης, τὴν ἄβυσσον σοφίας.

Τὸν Ῥύστην ὁ πωλήσας, αἰχμάλωτος κατέστη, ὁ δόλιος Ἰούδας.

Κατὰ τὸν Σολομῶντα, βόθρος βαθὺς τὸ στόμα, Ἑβραίων παρανόμων.

Ἑβραίων παρανόμων, ἐν σκολιαῖς πορείαις, τρίβολοι καὶ παγίδες.

Ἰωσήφ κηδεύει, σὺν τῷ Νικοδήμῳ, νεκροπρεπῶς τὸν Κτίστην.

Ζωοδότα Σῶτερ, δόξα σου τῷ κράτει, τὸν Ἄδην καθελόντι.

Ἐπτίον ὀρώσα, ἡ Πάναγνός σε, Λόγε, μητροπρεπῶς ἐθρήνει.

Ὡ γλυκύ μου ἔαρ, γλυκύτετόν μου Τέκνον, ποῦ ἔδου σου τὸ κάλλος;

Θρῆνον συνεκίνει, ἡ πάναγνός σου Μήτηρ, σοῦ Λόγε νεκρωθέντος.

Γύναια σὺν μύροις, ἤκουσι μυρίσαι, Χριστὸν τὸ θεῖον μύρον.

Θάνατον θανάτῳ, σὺ θανατοῖς θεέ μου, θεία σου δυναστεία.

Πεπλάνηται ὁ πλάνος, ὁ πλανηθεὶς λυτροῦται, σοφία σῆ θεέ μου.

Πρὸς τὸν πυθμένα Ἄδου, κατήχθη ὁ προδότης, διαφθορᾶς εἰς φρέαρ.

Τρίβολοι καὶ παγίδες, ὁδοὶ τοῦ τρισαθλίου, παράφρονος Ἰούδα.

Συναπολοῦνται πάντες, οἱ σταυρωταί σου Λόγε, Υἱὲ Θεοῦ παντάναξ.

Διαφθορᾶς εἰς φρέαρ, συναπολοῦνται πάντες, οἱ ἄνδρες τῶν αἰμάτων.

Υἱὲ Θεοῦ παντάναξ, θεέ μου πλαστουργέ μου, πῶς πάθος κατεδέξω;

Ἡ δάμαλις τὸν μόσχον, ἐν Ξύλῳ κρεμασθέντα, ἠλάλαζεν ὀρώσα.

Σῶμα τὸ ζωηφόρον, ὁ Ἰωσήφ κηδεύει, μετὰ τοῦ Νικοδήμου.

Ἀνέκραζεν ἡ Κόρη, θερμῶς δακρυρροοῦσα, τὰ σπλάγχνα κεντουμένη.

Ὡ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, γλυκύτετόν μου Τέκνον, πῶς τάφῳ νῦν καλύπτῃ;

Τὸν Ἀδὰμ καὶ Εὐάν, ἐλευθερῶσαι Μήτηρ, μὴ θρήνει, ταῦτα πάσχω.

Δοξάζω σου Υἱέ μου, τὴν ἄκραν εὐσπλαγχνίαν, ἧς χάριν ταῦτα πάσχεις.

Ὅξος ἐποτίσθης, καὶ χολὴν Οἰκτίρμον, τὴν πάλαι λύων γεῦσιν.
Ἰκρίῳ προσεπάγης, ὁ πάλαι τὸν λαόν σου, στύλῳ νεφέλης σκέπων.
Αἱ Μυροφόροι Σῶτερ, τῷ τάφῳ προσελθοῦσαι, προσέφερόν σοι μύρα.
Ἀνάστηθι Οἰκτίρμον, ἡμᾶς ἐκ τῶν βαράθρων, ἐξανιστῶν τοῦ Ἄδου.
Ἀνάστα Ζωοδότα, ἡ σὲ τεκοῦσα Μήτηρ, δακρυῤῥοοῦσα λέγει.
Σπεῦσον ἐξαναστῆναι, τὴν λύπην λύων Λόγε, τῆς σὲ ἀγνῶς
Τεκούσης.
Οὐράνιοι Δυνάμεις, ἐξέστησαν τῷ φόβῳ, νεκρόν σε καθορῶσαι.
Τοῖς πόθῳ τε καὶ φόβῳ, τὰ πάθη σου τιμῶσι, δίδου πταισμάτων
λύσιν.
ὦ φρικτὸν καὶ ξένον, θέαμα θεοῦ Λόγε! πῶς γῆ σε συγκαλύπτει;
Φέρων πάλαι φεύγει, Σῶτερ Ἰωσήφ σε, καὶ νῦν σε ἄλλος θάπτει.
Κλαίει καὶ θρηνεῖ σε, ἡ πάναγνός σου Μήτηρ, Σωτὴρ μου
νεκρωθέντα.
Φρίττουσιν οἱ νόες, τὴν ξένην καὶ φρικτὴν σου, Ταφὴν τοῦ
πάντων Κτίστου.
Ἐρῤῥαναν τὸν τάφον, αἱ Μυροφόροι μύρα, λίαν πρῶτ' ἐλθοῦσαι.
(Τρίς)
Εἰρήνην Ἐκκλησίᾳ, λαῷ σου σωτηρίαν, δώρησαι σῆ Ἐγέρσει.

ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ

Ὅλες οἱ γενιᾶς (τῶν ἀνθρώπων) προσφέρουν, Χριστέ μου, ὕμνο
στὴν ταφὴ σου. Ἄφοῦ σὲ κατέβασε ἀπὸ τὸ ξύλο ὁ Ἰωσήφ, ὁ ἀπὸ
Ἀριμαθαίας, σὲ τάφο σὲ κηδεύει.

Μυροφόρες ἦλθαν, φέρουσες μὲ χαρὰ μύρα γιὰ σένα, Χριστέ μου.

Ἐλάτε ὅλη ἡ κτίσις νὰ προσφέρουμε στὸν Κτίστη, ἐπικήδεια ἄσματα καὶ ὕμνους.

Ὅλοι μαζί μὲ τὶς Μυροφόρες ἄς ἀλείψουμε μὲ μύρα, σὰν νεκρόν, αὐτὸν ποὺ ζεῖ καὶ εἶναι παρεκτικὸς ζωῆς.

Τρισευτυχισμένε Ἰωσήφ, κήδευσε τὸ σῶμα Χριστοῦ τοῦ ζωοδότη.

Αὐτοί, ποὺ ἔθρεψε μὲ μάννα στὴν ἔρημο, ἔβαλαν σὲ κίνηση τὴν πτέρνα τους, γιὰ νὰ κλοτσήσουν τὸν εὐεργέτη.

Αὐτοί, ποὺ ἔθρεψε μὲ μάννα στὴν ἔρημο, φέρουν στὸ Σωτήρα χολὴ μαζί μὲ ὄξος.

Ὡ πόσο μεγάλη εἶναι ἡ παραφροσύνη καὶ τὸ χριστοκτόνο μίσος, ἐκείνων ποὺ σκότωναν τοὺς προφήτες!

Σὰν ἀνόητος ὑπηρέτης πρόδωσε ὁ μύστης (αὐτὸς ποὺ διδάχτηκε τὰ μυστήρια) τὴν ἄβυσσο τῆς σοφίας (τὸν Χριστὸ).

Ὁ δόλιος Ἰούδας, ποὺ πούλησε τὸ ρύστη (τὸ Σωτήρα), ἔγινε αἰχμάλωτος (τοῦ διαβόλου).

Κατὰ τὸ Σολομώντα, εἶναι βαθὺς βόθρος τὸ στόμα τῶν παράνομων Ἑβραίων (ἀπ' αὐτὸ προέρχονται μόνο ἠθικὲς ἀκαθαρσίες).

Στὸ διαστραμμένο δρόμο ποὺ πᾶνε οἱ παράνομοι Ἑβραῖοι, ὑπάρχουν ἀγκάθια μόνο καὶ παγίδες.

Ὁ Ἰωσήφ κηδεύει, μαζί μὲ τὸ Νικόδημο, μὲ τρόπο ποὺ πρέπει στοὺς νεκρούς, τὸν Κτίστη.

Ζωοδότη Σωτήρα, δόξα στὴ δύναμή σου, ποὺ συνέτριψε τὸν ἄδη.

Βλέποντάς σε, Λόγε, ξαπλωμένο (νεκρὸ) ἡ πάναγνη Μητέρα σου θρηνοῦσε, ὅπως ἀρμόζει σὲ μητέρες.

Ὡ ἄνοιξη γλυκιά μου, γλυκύτατο παιδί μου, ποὺ κρύφτηκε ἡ ὀμορφιά σου;

Θρῆνο συγκαλοῦσε ἡ πάναγνη Μητέρα σου, ὅταν νεκρώθηκες, Λόγε.

Γυναῖκες μὲ μύρα ἤλθαν γιὰ ν' ἀλείψουν τὸν Χριστό, ποὺ εἶναι τὸ θεῖο μύρο.

Τὸ θάνατο θανατώνεις μὲ θάνατο, ἐσὺ θεέ μου, μὲ τὴ θεία ἐξουσία σου.

Αὐτὸς ποὺ πλάνεψε (ὁ διάβολος) πλανήθηκε (ἀπὸ τὸν θεὸ), ὁ δὲ παραπλανηθεὶς (ὁ ἄνθρωπος) λυτρώθηκε μὲ τὸ σχέδιο τῆς σοφίας σου, θεέ μου.

Στὸν πυθμένα τοῦ ἄβυθου ρίχτηκε ὁ προδότης, σὲ λάκκο καταστροφῆς.

Ἀγκάθια καὶ παγίδες οἱ δρόμοι τοῦ ἀθλίου, παράφρονος Ἰούδα.

Οἱ σταυρωτές σου, Λόγε, Υἱὲ τοῦ θεοῦ, παμβασιλέα, θὰ καταστραφοῦν ὅλοι (μαζὶ μὲ τὸν Ἰούδα).

Σὲ λάκκο καταστροφῆς (στὴν κόλαση) θὰ χαθοῦν ὅλοι οἱ ἄνδρες τῶν αἱμάτων (οἱ φονιάδες).

Υἱὲ τοῦ θεοῦ παμβασιλέα, θεέ μου, Πλαστοουργέ μου, πῶς δέχτηκες τὸ πάθος;

Ἡ δάμαλις (ἡ Παρθένος), βλέποντας τὸ μόσχο (τὸν Υἱὸ τῆς) κρεμάμενο στὸ ξύλο, θρηνοῦσε ἀπὸ πόνο (ἠχηρὰ).

Ὁ Ἰωσήφ μαζὶ μὲ τὸ Νικόδημο κηδεύουν τὸ ζωηφόρο σῶμα (τοῦ Χριστοῦ).

Κραύγαζε ἡ Κόρη (ἡ Παρθένος), θερμὰ χύνουσα δάκρυα, νιώθοντας νὰ τρυπιοῦνται τὰ σπλάγχνα τῆς (ἀπὸ λύπη).

Ὡ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, γλυκύτατο παιδί μου, πῶς καλύπτεσαι τώρα στὸν τάφο;

Νὰ μὴ θρηνεῖς, Μητέρα, ὅλ' αὐτὰ τὰ πάσχω, γιὰ νὰ ἐλευθερώσω (ἀπὸ τὴν ἁμαρτία) τὸν Ἄδὰμ καὶ τὴν Εὗα.

Δοξάζω σου, Υἱέ μου, τὴν ἄκρα εὐσπλαγχνία, ἕνεκα τῆς ὁποίας ταῦτα πάσχεις.

Ποτίστηκες μὲ ξύδι καὶ χολή, εὐσπλαγχνικὲ θεέ μου, καταργώντας τὴν παλαιὰ γεύση (τοῦ καρποῦ τῆς παρακοῆς).

Στερεώθηκες (μὲ καρφιά) ἐπάνω σὲ ἰκρίωμα (τὸν σταυρὸ), ἐσύ, ποὺ παλαιὰ σκέπαζες τὸ λαό σου (στὴν ἔρημο) μὲ φωτεινὴ στήλη νεφέλης (καθοδηγώντας τον στὴν περιπλάνησή του).

Οἱ μυροφόρες (γυναῖκες), Σωτήρ μου, ἐλθοῦσαι στὸ μνημεῖο, σοῦ πρόσφεραν ἀρώματα. (τρὶς)

Ἀνάστα (ἐκ τῶν νεκρῶν), εὐσπλαγχνικὲ Κύριε, ἀνασταίνοντας κι ἐμᾶς ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ βάραθρα τοῦ ᾄδη.

Ἀνάστα (ἐκ τῶν νεκρῶν), ἐσύ ποὺ δίδεις ζωὴ, χύνουσα δάκρυα, λέγει ἡ τεκοῦσά σε Μητέρα.

Σπεῦσε ν' ἀναστηθεῖς, Λόγε, καταργώντας τὴ λύπη τῆς Μητέρας, ποὺ ἀγνώως σὲ ἔφερε στὴ ζωὴ (χωρὶς νὰ χάσει τὴν παρθενία της).

Οἱ οὐράνιες δυνάμεις (οἱ ἄγγελοι) κατεπλάγησαν ἀπὸ φόβο, βλέποντάς σε νεκρό.

Σ' αὐτοὺς ποὺ μὲ πόθο καὶ μὲ φόβο τιμοῦν τὰ ἅγιά σου πάθη, χορήγει ἄφεση πταισμάτων.

᾽ὦ φρικτὸ καὶ παράδοξο θέαμα, Λόγε τοῦ θεοῦ! Πῶς ἡ γῆ σὲ σκεπάζει;

Παλαιὰ ὁ Ἰωσήφ (ὁ Μνήστωρ), Σωτήρα μου, ἔχοντάς σε μαζί του, φεύγει (στὴν Αἴγυπτο) καὶ τώρα ἄλλος σὲ ἐνταφιάζει.

Ἡ πάναγνη Μητέρα σου, Σωτήρα μου, σὲ κλαίει καὶ σὲ θρηνεῖ, νεκρωθέντα.

Οἱ νοερὲς δυνάμεις (οἱ ἄγγελοι) φρίττουν τὴν ταφὴ σου, τοῦ Κτίστη τῶν ἀπάντων.

Ράντισαν τὸν τάφο οἱ μυροφόρες μύρα, πολὺ πρῶτὶ ἐλθοῦσαι. (τρὶς)

Εἰρήνη στὴν Ἐκκλησία καὶ στὸ λαό σου σωτηρίαν, δώρησε μὲ τὴν

ἀνάστασὴ σου.

Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα σοι. Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν